בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַהַ״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיטַ״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל־יְדֵי חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרֶסְלֶב – עִיר הַשִּׂמְחָה

גִּלָּיוֹן קע״א | פָּרָשַׁת רְאֵה – מְבָרְכִין חֹדֶשׁ אֱלוּל תשפ״ד

עֲלִיַּת הַדּוֹרוֹת

אָכֵן? הֲאֵין "יְרִידַת הַדּוֹרוֹת"?...

* * *

פַּעַם דִּבֵּר מו״ר שְׁלִיטַ״א מִמַּה שֶׁרְגִילִין תָּמִיד לוֹמַר, שֶׁיֵּשׁ "יְרִידַת הַדּוֹרוֹת", וּבְכָל דּוֹר וָדוֹר יוֹרְדִין יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּבֶעָבָר הָיְתָה יוֹתֵר קְדֻשָּׁה וְטָהֳרָה וְכוּ', וְעָנָה וְאָמַר: לְפִי הַלִּמּוּדִים שֶׁל רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ - קִבַּלְנוּ אַחֶרֶת לְגַמְרֵי, רַבֵּנוּ זַ״ל מְלַמֵּד אוֹתָנוּ שֶׁיֵּשׁ מָשָׁג שֶׁל "עֲלִיַּת הַדּוֹרוֹת", וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל בְּפֵרוּשׁ (שִׂיחוֹת הָר״ן, סִימָן שז): **'הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מַנְהִיג עַתָּה הָעוֹלָם יָפֶה יוֹתֵר מִקֹּדֶם!'** [וְאָמַר בְּזֶה הַלָּשׁוֹן: **'דֶּער אַייבֶּערְשְׁטֶער פִּירְט הַיינְט שֶׁעניֶר דִּיא וועלְט'**]; נִמְצָא אִם־כֵּן, שֶׁבְּכָל דּוֹר וָדוֹר, הָעוֹלָם נִהְיָה יוֹתֵר יָפֶה וְיוֹתֵר יָפֶה, וּמִמֵּילָא יֵשְׁנָהּ "עֲלִיַּת הַדּוֹרוֹת", וְלֹא הַהֶפֶךְ.

וּבְוַדַּאי יָבוֹא הַשּׁוֹאֵל וְיִשְׁאַל: 'הֲלֹא דְּבָרִים אֵלּוּ סוֹתְרִים אֶת הַמְּצִיאוּת! הַמְּצִיאוּת מַרְאָה שֶׁבְּדוֹרוֹת אֵלּוּ הַנִּסְיוֹנוֹת הֵם הַרְבֵּה יוֹתֵר גְּדוֹלִים, מַה שֶּׁלֹּא הָיָה כְּלָל בַּזְּמַנִּים הַקּוֹדְמִים, וְרוֹאִים בְּחוּשׁ שֶׁיֵּשְׁנָהּ "יְרִידַת הַדּוֹרוֹת", וּכְכָל שֶׁעוֹבְרִים הַדּוֹרוֹת - כֵּן הַנִּסְיוֹנוֹת גּוֹבְרִים בִּמְאֹד מְאֹד, אִם־כֵּן אֵיךְ אֶפְשָׁר לוֹמַר עַל זֶה "עֲלִיַּת הַדּוֹרוֹת"?!'...

עַל־כָּךְ הִסְבִּיר מו״ר שְׁלִיטַ״א, שֶׁאָכֵן בְּוַדַּאי בְּדוֹרוֹת אֵלּוּ הַנִּסְיוֹנוֹת גָּבְרוּ מְאֹד, מַה שֶּׁלֹּא הָיָה בֶּעָבָר כְּלָל וּכְלָל, וְיֵשׁ בְּחִינָה שֶׁל "יְרִידַת הַדּוֹרוֹת" מִצַּד אֶחָד, שֶׁמִּתְחַדְּשִׁים כֵּלִים מִכֵּלִים שׁוֹנִים שֶׁמּוֹרִידִים אֶת הָאָדָם לִשְׁאוֹל תַּחְתִּית וּמִתַּחְתָּיו, אַךְ יַחַד עִם זֹאת צְרִיכִים לִזְכֹּר הֵיטֵב אֲשֶׁר "זֶה לְעֻמַּת זֶה עָשָׂה הָאֱלֹקִים" (קֹהֶלֶת ז, יד), וְאֵין מָשָׁג שֶׁל "יְרִידַת הַדּוֹרוֹת" בִּלְי שֶׁיִּהְיֶה לְעֻמַּת זֹאת בְּקֻדְשָׁה "עֲלִיַּת הַדּוֹרוֹת"!

וּמַהִי אֲפוֹא הָ"עֲלִיַּת הַדּוֹרוֹת" הָאֲמוּרָה? הָעִנְיָן מְפֹרָשׁ בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁאָמַר (שִׂיחוֹת הָר״ן, סִימָן לו): **'עוֹד יִהְיֶה זְמַן שֶׁמִּי שֶׁיִּהְיֶה אִישׁ כָּשֵׁר פָּשׁוּט, יִהְיֶה חָדוּשׁ גָּדוֹל כְּמוֹ הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זַ״ל'**; כִּי אָמְנָם בַּדּוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים הָיוּ נִסְיוֹנוֹת פָּחוֹת קָשִׁים מְזַמְּנִים אֵלּוּ, אַךְ כְּמוֹ־כֵן הָיָה יוֹתֵר קָשֶׁה לִזְכּוֹת לְהַשִּׂיג אֶת הַקְּדֻשָּׁה, אֲבָל בְּדוֹרוֹת אֵלּוּ, שֶׁיֵּשְׁנָהּ הִתְגַּבְּרוּת כָּל־כָּךְ גְּדוֹלָה שֶׁל הַטֻּמְאָה, אֵין מָשָׁג כָּזֶה שֶׁאָדָם יֹאמַר שֶׁבִּגְלַל הַנִּסְיוֹנוֹת הָרַבִּים וְהַיְרִידוֹת הַקָּשׁוֹת "אִי־אֶפְשָׁר לְהַחֲזִיק מַעֲמָד", לֹא וְלֹא! כִּי אִם יֵשְׁנָהּ הִתְגַּבְּרוּת הַטֻּמְאָה - כֵּן הַקְּדֻשָּׁה כְּפוּלָה וּמְכֻפֶּלֶת הִיא, וְהַרְבֵּה יוֹתֵר בְּקַל לָאָדָם לְהַשִּׂיג קִרְבַת ה׳ יִתְבָּרַךְ!

לָמָּה? כִּי מֵחֲמַת גֹּדֶל הַנִּסְיוֹנוֹת שֶׁיֵּשְׁנָם, אִם בְּכָל זֹאת זוֹכֶה הָאָדָם לְהִתְגַּבֵּר עַל הַכֹּל, וְהוּא מַפְנֶה עֹרֶף לְכָל הָרַע, וְעוֹסֵק בְּעִנְיְנֵי הַקְּדֻשָּׁה כְּפִי יְכוֹלְתּוֹ, בָּזֶה יָכוֹל לְהַשִּׂיג וּלְהַגִּיעַ לִדְבָרִים נִפְלָאִים מַה שֶּׁבַּדּוֹרוֹת הַקּוֹדְמִים הָיוּ צְרִיכִים בִּשְׁבִיל זֶה לַעֲשׂוֹת דְּבָרִים הַרְבֵּה יוֹתֵר גְּדוֹלִים...

וְכֵן נוֹהֵג תָּמִיד, כְּכָל שֶׁהַדּוֹרוֹת יוֹרְדִים, הַחֲשִׁיבוּת שֶׁל הַפְּעֻלּוֹת הַטּוֹבוֹת מִתְרַבֶּה וּגְדֻלָּה יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְעַל־יְדֵי שֶׁאָדָם לוֹקֵחַ עַצְמוֹ לְהַתְמָדַת הַתּוֹרָה, וּקְבִיעוּת הַתְּפִלָּה, אֲזַי בִּמְעוּט פְּעֻלּוֹת הוּא זוֹכֶה לְהַגִּיעַ לְדַרְגּוֹת גְּבוֹהוֹת

מְאֹד! וּכְמוֹ שֶׁיִּדּוּעַ עַל הָאֲרִ״י הַקָּדוֹשׁ, שֶׁפַּעַם אָמַר לְתַלְמִידוֹ רַבִּי חַיִּים וִיטָאל: **״בַּדּוֹר הַזֶּה, בְּמִעוּט פְּעֻלּוֹת, יָכוֹל הָאָדָם לְהַגִּיעַ לַדַּרְגָּה שֶׁל הַתַּנָּא הָאֱלֹקִי רַבִּי עֲקִיבָא!״**... וְזֶה נֶאֱמַר עַל דּוֹרוֹ שֶׁל הָאֲרִ״י הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהָיָה ״דּוֹר דֵּעָה״, וְהָיוּ בוֹ צַדִּיקִים קְדוֹשֵׁי עֶלְיוֹן, וְעַל הַזְּמַן הַהוּא אָמַר הָאֲרִ״י הַקָּדוֹשׁ שֶׁבְּמִעוּט פְּעֻלּוֹת יְכוֹלִין לְהַגִּיעַ לְכָאֵלּוּ דַּרְגּוֹת גְּבוֹהוֹת, וּמַה נֹּאמַר אֲנָן עַל דּוֹרֵנוּ זֶה?... שֶׁבְּוַדַּאי יְכוֹלִים לִזְכּוֹת לְדְבָרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, אֲפִלּוּ בִּדְבָרִים קְטַנִּים מַמָּשׁ! [וְאָכֵן אָמַר הָאֲרִ״י הַקָּדוֹשׁ עַל תַּלְמִידוֹ רַבִּי חַיִּים וִיטָאל, שֶׁיֵּשׁ לוֹ נְשָׁמָה שֶׁל הַתַּנָּא רַבִּי עֲקִיבָא].

וְהַקְּדָמָה זוֹ נְחוּצָה הִיא עַד מְאֹד, כִּי שׁוֹמְעִים רַבִּים שֶׁאוֹמְרִים מִתּוֹךְ יֵאוּשׁ וְאַכְזָבָה: ״הַדּוֹר הַזֶּה הוּא דּוֹר חָשׁוּךְ... זֶה כְּבָר לֹא מַה שֶּׁהָיָה פַּעַם... הַדּוֹרוֹת רַק יוֹרְדִים״... וְכָךְ חוֹזֵר בְּכָל דּוֹר, וּכְבָר בִּדּוֹרוֹ שֶׁל הָאֲרִ״י הַקָּדוֹשׁ הָיוּ כְּאֵלֶּה שֶׁאָמְרוּ ״הַדּוֹר הַזֶּה הוּא לֹא כְּמוֹ מִקֹּדֶם... אִי אֶפְשָׁר לְדַמּוֹתוֹ לַדּוֹרוֹת הָרִאשׁוֹנִים שֶׁל הַתְּנָאִים וְהָאֲמוֹרָאִים שֶׁהָיוּ לְפָנֵינוּ״... וְכֵן חוֹזֵר וְנַעֲשֶׂה בְּכָל דּוֹר וָדוֹר, אֲבָל רַבֵּנוּ זַ״ל מְלַמֵּד אוֹתָנוּ, שֶׁאַדְרַבָּה! **הַדּוֹר הַזֶּה הוּא ״יוֹתֵר יָפֶה״ מִן הַדּוֹר הַקּוֹדֵם, וְאֵכֶן יֵשׁ בּוֹ יוֹתֵר נִסְיוֹנוֹת, אֲבָל דַּיְקָא זֶה מַה שֶּׁמֵּבִיא אֶת הָאָדָם לִדְבָרִים גְּדוֹלִים ״בְּמִעוּט פְּעֻלּוֹת״, נִמְצָא שֶׁבְּוַדַּאי יֶשְׁנָהּ ״עֲלִיַּת הַדּוֹרוֹת״ בְּתוֹךְ מַה שֶּׁנִּרְאֶה כְּמוֹ יְרִידַת הַדּוֹרוֹת...**

סִיֵּם מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א שִׂיחָתוֹ הַמְּחַיָּה נֶפֶשׁ כָּל חַי, וְאָמַר: זֶהוּ הָרַבִּי שֶׁלָּנוּ - רַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהוּא לוֹקֵחַ אֶת כָּל מַה שֶּׁנִּרְאֶה כְּמוֹ ׳יְרִידָה׳, וְהוֹפֵךְ אוֹתוֹ לַ׳עֲלִיָּה׳ אַחַת גְּדוֹלָה! **אַשְׁרֵינוּ שֶׁזָּכִינוּ לְהִתְקָרֵב לְרַבֵּנוּ זַ״ל, וְאַשְׁרֵינוּ שֶׁאֲנַחְנוּ מְחֻבָּרִים וּמְקֻשָּׁרִים לְתַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים שֶׁנִּמְצָאִים בְּכָל דּוֹר, וּמְגַלִּים לָנוּ כַּמָּה ״הַדּוֹר הַזֶּה״ הוּא יָפֶה יוֹתֵר וּמֵאִיר יוֹתֵר, וְאֵיךְ אֶפְשָׁר בִּפְעֻלּוֹת קְטַנּוֹת לִזְכּוֹת לְדְבָרִים גְּדוֹלִים; אַשְׁרֵינוּ מַה טּוֹב חֶלְקֵנוּ!**

׳פִּתְגָּמִין קַדִּישִׁין׳ בְּעִנְיַן שֶׁל מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א

שִׁפְעַת קֹדֶשׁ שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל

לֵיל שַׁבַּת קֹדֶשׁ פָּרָשַׁת וַיִּגַּשׁ תשפ״ג - דִּבֵּר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א מֵעִנְיַן קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וּבְסוֹף שִׂיחַ קָדְשׁוֹ עָנָה וְאָמַר: בְּבִרְכוֹת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית, מְבַקְּשִׁים **״וְתוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיוּת לְאַרְצֵנוּ״** - שֶׁהוּא עִנְיַן קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְתֵכֶף אוֹמְרִים: **״כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה״**, וְהַמִּלִּים ״אֵ״ל **פּ**׳וֹעֵל **י**׳שׁוּעוֹת״ הֵן רָאשֵׁי־תֵּבוֹת **׳אַפְּי׳**, שֶׁהוּא שֵׁם הַפָּרָשָׁה [הַיּוֹצֵא מִפָּסוּק **״פּ**׳וֹתֵחַ **אֶ**׳ת **יָ**׳דֶךָ״, כַּיָּדוּעַ], וְהַקֶּשֶׁר לִקְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁמַּזְכִּירִין קֹדֶם לָכֵן, כִּי מֵאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִמְשָׁךְ הַשֶּׁפַע לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וְכִדְאִיתָא בַּגְּמָרָא (תַּעֲנִית י.) **׳אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שׁוֹתָה תְּחִלָּה וְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ לְבַסּוֹף׳**; וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַל בְּסֵפֶר הַמִּדּוֹת (אוֹת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, סִימָן ג): **׳עַל־יְדֵי הַהִשְׁתּוֹקְקוּת שֶׁאָדָם מִשְׁתּוֹקֵק לְבִיאַת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, עַל־יְדֵי־זֶה נִשְׁפָּע פַּרְנָסָה גְּדוֹלָה׳**.

וְהָעִנְיָן גַּם מְבֹאָר הֵיטֵב עַל־פִּי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק א, סִימָן קנח), שֶׁבְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זוֹכִין לְמַדַּת אֶרֶךְ־אַפַּיִם, וְהִנֵּה יָדוּעַ שֶׁהַפַּרְנָסָה נִמְשֶׁכֶת עַל־יְדֵי שֶׁחוֹתֶךְ אַפּוֹ מִן הַפַּעַס, שֶׁכָּל זֶה הוּא סוֹד **״פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ״** - רָאשֵׁי־תֵּבוֹת **אַפַּ״י** וְסוֹפֵי־תֵּבוֹת **חָתָ״ךָ**, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק א, סִימָן סח), שֶׁמִּדַּת הַכַּעַס מַפְסֶדֶת אֶת הַפַּרְנָסָה. נִמְצָא אִם־כֵּן, שֶׁשֶּׁפִיר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל זוֹכִין לְכָל הַשֶּׁפַע, כִּי בָּהּ יֶשְׁנָהּ מִדַּת אֶרֶךְ־אַפַּיִם, שֶׁעַל־יָדָהּ זוֹכִים לְפַרְנָסָה, וּמוּבָן הֵיטֵב מַהוּ שֶׁמְּבַקְּשִׁים **״וְתוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיוּת לְאַרְצֵנוּ״** - וְיָדוּעַ שֶׁהַכַּוָּנָה הִיא עַל **פְּנִימִיּוּת קְדֻשַּׁת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל**, וְלֹא רַק **׳לָבוֹא׳** לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּאֹפֶן גַּשְׁמִי, שֶׁזֶּהוּ הַפֵּרוּשׁ שֶׁל **״קוֹמְמִיוּת״**, הַיְנוּ עִם דְּבֵקוּת פְּנִימִי, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (וַיִּקְרָא כו, ג) ״וַאֲוַלֵּךְ אִתְּכֶם קוֹמְמִיּוּת״, וּפֵרֵשׁ רַשִׁ״י: ׳בְּקוֹמָה זְקוּפָה׳; הַיְנוּ בִּדְבֵקוּת עֶלְיוֹנָה, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב שָׁם מִקֹּדֶם (פָּסוּק יב) ״וְהִתְהַלַּכְתִּי בְּתוֹכְכֶם״, וּפֵרֵשׁ רַשִׁ״י: ׳אֶתְהַלֵּךְ עִמָּכֶם בְּגַן עֵדֶן כְּאֶחָד מִכֶּם׳; וְלָכֵן גַּם מִי שֶׁנִּמְצָא כְּבָר בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ זֹאת מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְעַל־יְדֵי־זֶה זוֹכִין שֶׁמִּתְקַיֵּם ״אֵ״ל **פּ**׳וֹעֵל **י**׳שׁוּעוֹת״, אָמֵן!

וּבְדֶרֶךְ צַחוּת אָמַר, שֶׁבְּמִלִּין אֵלּוּ גַּם רָמַז לִקְדֻשַּׁת הָעִיר **יַבְנְאֵל**, כִּי בְּסֵפֶר יְהוֹשֻׁעַ (יט, לג) בַּגְּבוּלוֹת שֶׁל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, בְּנַחֲלַת שִׁבְטַ נַפְתָּלִי, כְּתִיב: **״וְיַבְנְאֵל עַד לָקוּם״**, וְתֵיבַת **׳לָקוּם׳** הִיא רָאשֵׁי־תֵּבוֹת **״וְ׳תוֹלִיכֵנוּ מְ׳הֵרָה ק׳וֹמְמִיוּת לְ׳אַרְצֵנוּ״**.

״וְלִתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה!...״

׳המולד יהיה ביום שלישי, שעה 2, 37 דקות ו12 חלקים׳ ו״ראש חודש א ל ו ל יהיה ביום השלישי ולמחרתו ביום הרביעי הבא עלינו ועל כל ישראל לטובה״